Inštalácia zo ŽIVÉHO dátového nosiča

Oficiálna dokumentácia pre Mageiu

Texty a snímky obrazovky v tomto manuále sú dostupný pod licenciou CC BY-SA 3.0 <u>http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/</u>.

Tento manuál bol vytvorený s pomocou <u>Calenco CMS</u> [http:// www.calenco.com] vyvinutého <u>NeoDoc</u> [http://www.neodoc.biz]om.

Bol napísaný dobrovoľníkmi v ich voľnom čase. Skontaktujte prosím <u>Dokumentačný tím</u> [https:// wiki.mageia.org/en/Documentation_team], ak by ste chceli pomôcť vylepšiť tento manuál.

Inštalácia zo ŽIVÉHO dátového nosiča

Obsah

Inštalác	ia zo ŽIVÉHO dátového nosiča	1
1.	Vyberte a používajte ISO	1
	1.1. Úvod	1
	1.2. Dátové nosiče	1
	1.3. Sťahovanie a skontrolovanie nosiča	2
	1.4. Vypálenie alebo vpísanie ISO súboru	3
2.	Zaviesť Mageiu ako Živý svstém	6
	2.1. Zavedenie z dátového nosiča	6
	2.2. V zastaralom BIOS/CSM režime	7
	2.3. V UEFI režime	8
3.	Prosím. zvoľte jazvk. ktorý chcete používať	8
4.	Licencia a poznámky k vydaniu	9
	4.1. Licenčné ujednanie	9
	4.2. Poznámky k vydaniu	9
5.	Nastavenie časového pásma	9
6.	Nastavenie času	9
7.	Vvberte si klávesnicu	10
8.	Vyskúšanie Mageie ako Živého systému	10
	8.1. Živý režim	10
9.	Rozdelenie diskov	10
10	). Zvoľte body pripojenia	12
11.	. Potvrdenie naformátovania pevného disku	12
12	. Vlastné rozdelenie disku pomocou DiskDrake	13
13	B. Formátovanie	13
14	. Ponechať alebo zmazať nepoužitý materiál	14
15	. Hlavné parametre zavádzača	14
	15.1. Bootloader interface	14
	15.2. Použitie zavádzača Mageie	15
	15.3. Použitie už existujúceho zavádzača	15
	15.4. Using chain loading	15
	15.5. Options	15
16	Pridanie alebo úprava položiek Ponuky na zavedenie systému	16
17	. Reštart	16
18	8. Spravovanie používateľa a superpoužívateľa	16
	18.1. Nastavenie správcovho (rootovho) hesla:	17
	18.2. Pridať používateľa	17
	18.3. Rozšírená správa používateľov	17
19	. Prihlasovacia obrazovka	18
20	. Odinštalovanie Mageie	18
	20.1. Ako na to	18

Inštalácia zo ŽIVÉHO dátového nosiča

Nikto sa nestretne so všetkými inštalačnými obrazovkami, ktoré vidíte v tomto manuáli. Ktorú obrazovku uvidíte, záleží na vašom hardvéri a na voľbách, ktoré spravíte počas inštalácie.

1. Vyberte a používajte ISO

1.1. Úvod

Mageia je šírená cestou ISO obrazov. Táto stránka vám pomôže vybrať si, ktorý obraz vyhovuje vašim potrebám.

Sú tu dve rodiny nosičov:

- Klasický inštalátor: Po zavedení z nosiča, bude nasledovať postup dovoľujúci výber toho, čo chcete nainštalovať a ako nakonfigurovať váš cieľový systém. Toto vám dáva maximálnu flexibilitu pre prispôsobenú inštaláciu, vrátane možnosti výberu, ktoré Prostredie Pracovnej Plochy si nainštalujete.
- ŽIVÝ nosič dát: môžete zaviesť nosič v reálnom systéme Mageia bez jeho inštalácie, aby ste videli, čo dostanete po inštalácii. Proces inštalácie je jednoduchší, ale dostanete menej možností výberu.

Podrobnosti sú uvedené v ďalších častiach.

1.2. Dátové nosiče

1.2.1. Definícia

Tu je médiom (nosičom) obrazový súbor ISO, ktorý vám umožňuje inštalovať a/alebo aktualizovať Mageiu a pri rozšírení akúkoľvek fyzickú podporu, na ktorú je ISO súbor skopírovaný.

Môžete ich nájsť tu [http://www.mageia.org/en/downloads/].

1.2.2. Klasické inštalačné nosiče

1.2.2.1. Bežné vlastnosti

- Tieto ISO súbory používajú tradičný inštalátor nazvaný drakx.
- Dokážu spraviť čistú inštaláciu alebo aktualizovať z predošlých vydaní.
- Rôzne nosiče pre 32 alebo 64 bitové architektúry.
- Niektoré nástroje sú dostupné na Uvítacej obrazovke: Záchranný systém, Pamäťový test, Nástroj na detekciu hardvéru.
- Každé DVD obsahuje mnohé dostupné prostredia pracovnej plochy a jazyky.
- Počas inštalácie vám bude daná voľba pridať si neslobodný softvér.

1.2.3. Živé nosiče

1.2.3.1. Bežné vlastnosti

 Môžu byť použité na obhliadku distribúcie bez jej nainštalovania na pevný disk i na voliteľné nainštalovanie Mageie na váš pevný disk.

- Each ISO contains only one desktop environment (Plasma, GNOME or Xfce).
- Rôzne nosiče pre 32 alebo 64 bitové architektúry.
- Živé ISO súbory môžu byť použití len na vytvorenie čistých inštalácií, nemôžu byť použité na aktualizáciu z predošlých vydaní.
- Obsahujú neslobodný softvér.

1.2.3.2. Live DVD Plasma

- Plasma desktop environment only.
- Všetky jazyky sú prítomné.
- 64 bit architecture only.

1.2.3.3. Živé DVD GNOME

- ibe GNOME prostredie pracovnej plochy.
- Všetky jazyky sú prítomné.
- 64 bit architecture only

1.2.3.4. Live DVD Xfce

- Xfce desktop environment only.
- Všetky jazyky sú prítomné.
- 32 or 64 bit architectures.

1.2.4. Iba bootovacie CD nosiče

1.2.4.1. Bežné vlastnosti

- Každý jeden je malý obraz, ktorý neobsahuje viac než to, čo je treba pre naštartovanie drakx inštalátora a nájdenie drakx-inštalátora-časti2 a ďalších balíčkov, ktoré sú potrebné pre pokračovanie a dokončenie inštalácie. Tieto balíčky môžu byť na pevnom disku V PC, na lokálnom disku, na lokálnej sieti alebo na internete.
- Tieto nosiče sú veľmi ľahké (menšie než 100 MB) a sú vhodné, keď prenosové pásmo príliš malé pre stiahnutie plného DVD, keď PC nemá DVD mechaniku alebo keď PC nedokáže naštartovať z USB kľúča.
- Rôzne nosiče pre 32 alebo 64 bitové architektúry.
- iba anglický jazyk.

1.2.4.2. netinstall.iso

• Contains only free software, for those people who prefer not to use non-free software.

1.2.4.3. netinstall-nonfree.iso

• Obsahuje neslobodný softvér (zväčša ovládače, kodeky...) pre ľudí, ktorí ich potrebujú.

1.3. St'ahovanie a skontrolovanie nosiča

1.3.1. St'ahovanie

Once you have chosen your ISO file, you can download it using either http or BitTorrent. In both cases, a window gives you some information, such as the mirror in use and an opportunity to change if the bandwidth is to low. If http is chosen, you may also see something like

md5sum and sha1sum are tools to check the ISO integrity. Use only one of them. Keep one of them <u>for further usage</u>. Then a window similar to this one appears:

Zaškrtnite prepínacie tlačidlo Uložiť Súbor.

1.3.2. Checking the integrity of the downloaded media

Both checksums are hexadecimal numbers calculated by an algorithm from the file to be downloaded. When you ask these algorithms to recalculate this number from your downloaded file, either you have the same number and your downloaded file is correct, or the number is different and you have a failure. A failure infers that you should retry the download or attempt a repair using BitTorrent.

Otvorte konzolu, netreba byť rootom, a:

- pre použitie md5sum, napíšte: [sam@localhost]\$ md5sum cesta/ku/obrazovemu/suboru.iso.

- pre použitie sha1sum, napíšte: [sam@localhost]\$ sha1sum cesta/ku/obrazovemu/suboru.iso.

a porovnajte získané číslo z vášho počítača (možno naň budete musieť chvíľku počkať) s číslom daným Mageiou. Napríklad:

1.4. Vypálenie alebo vpísanie ISO súboru

Skontrolované ISO môže byť teraz napálené na CD alebo DVD alebo vpísané na USB kľúč. Tieto operácie nie sú obyčajným kopírovaním a cielia k vytvoreniu zavediteľného nosiča.

1.4.1. Napálenie ISO súboru na CD/DVD

Použite ktorýkoľvek napaľovací program, ktorý si prajete, ale uistite sa, že napaľovacie zariadenie je správne nastavené na **napáliť obraz**, lebo napáliť dáta alebo súbory nie je správne. Viacej informácií je na <u>Mageia wiki</u> [https://wiki.mageia.org/en/Writing_CD_and_DVD_images].

1.4.2. Vpísať ISO na USB kľúčenku

Všetky ISO súbory Mageie sú hybridy, čo znamená, že ich môžete 'vpísať' na USB kľúč a potom ho použiť na zavedenie a inštaláciu systému.

"vpísanie" obrazu na flashové zariadenie zničí akýkoľvek predošlý súborový systém na zariadení; každé ostatné dáta budú stratené a kapacita partície bude zmenšená na veľkosť obrazu.

Pre obnovu pôvodnej kapacity, musíte znovu prerobiť partíciu USB kľúča a naformátovať ho.

1.4.2.1. Použitím grafického nástroja v Mageii

Môžete použiť grafický nástroj akým je <u>lsoDumper</u> [https://wiki.mageia.org/en/IsoDumper_Writing_ISO_images_on_USB_sticks]

1.4.2.2. Použitím grafického nástroja vo Windows

Môžete vyskúšať:

- Rufus [http://rufus.akeo.ie/?locale=sk_SK] použijúc možnosť "ISO obraz";
- Win32 Disk Imager [http://sourceforge.net/projects/win32diskimager]

1.4.2.3. Použijúc Príkazový riadok v systéme GNU/Linux

Je potenciálne "nebezpečné" robiť toto ručne. Riskujete že prepíšete diskovú partíciu, zadáte nesprávne ID zariadenia.

Tiež môžete použiť dd nástroj v konzole:

- 1. Otvorte konzolu
- 2. Staňte sa rootom použitím príkazu su (nezabudnite na koncovú pomlčku '-')

- 3. Vsuňte váš USB kľúč (nepripájajte ho mountom, čo tiež znamená, neotvárajte žiadnu aplikáciu alebo správcu súborov, ktorý by ho mohol sprístupniť alebo z neho čítať)
- 4. Vložte príkaz fdisk -1

[root@localhost ~]# fdisk -l

Disk /dev/sda: 298.1 GiB, 320072933376 bytes, 625142448 sectors Units: sectors of 1 * 512 = 512 bytes Sector size (logical/physical): 512 bytes / 4096 bytes I/O size (minimum/optimal): 4096 bytes / 4096 bytes Disklabel type: dos Disk identifier: 0x000db4bf Partition 3 does not start on physical sector boundary.			
Device Boot Start End Blocks Id System /dev/sda1 * 2048 21256191 10627072 83 Linux /dev/sda2 21256192 63528959 21136384 83 Linux /dev/sda3 63530964 625137344 280803190+ 5 Extended /dev/sda5 63531008 84873215 10671104 83 Linux /dev/sda6 84875264 127016959 21070848 83 Linux /dev/sda7 127019008 135985151 4483072 82 Linux swap / Solaris /dev/sda8 135987200 198598655 31305728 83 Linux /dev/sda9 198600704 471588863 136494080 83 Linux /dev/sda10 471590912 496777994 12593541+ 83 Linux /dev/sda11 496781312 504955079 4086884 82 Linux swap / Solaris /dev/sda12 504958976 625137344 <			
Disk /dev/sdb: 7.5 GiB, 8011087872 bytes, 15646656 sectors Units: sectors of 1 * 512 = 512 bytes Sector size (logical/physical): 512 bytes / 512 bytes I/O size (minimum/optimal): 512 bytes / 512 bytes Disklabel type: dos Disk identifier: 0x15005631			
Device Boot Start End Blocks Id System /dev/sdb1 * 1 7598079 3799039+ 17 Hidden HPFS/NTFS			
[root@localhost ~]#			

Prípadne môžete získať meno zariadenia s príkazom dmesg: na konci, vidíte meno zariadenia začínajúce so *sd*, a *sdd* v tomto prípade:

```
[72594.604531] usb 1-1: new high-speed USB device number 27 using
xhci_hcd
[72594.770528] usb 1-1: New USB device found, idVendor=8564,
idProduct=1000
[72594.770533] usb 1-1: New USB device strings: Mfr=1, Product=2,
SerialNumber=3
[72594.770536] usb 1-1: Product: Mass Storage Device
[72594.770537] usb 1-1: Manufacturer: JetFlash
[72594.770539] usb 1-1: SerialNumber: 18MJTWLMPUCC3SSB
[72594.770713] usb 1-1: ep 0x81 - rounding interval to 128 microframes,
ep desc says 255 microframes
[72594.770719] usb 1-1: ep 0x2 - rounding interval to 128 microframes,
ep desc says 255 microframes
[72594.77112] usb 1-1: ep 0x2 - rounding interval to 128 microframes,
ep desc says 255 microframes
```

[72595.963238] scsi 8:0:0:0: Direct-Access JetFlash Transcend 2GB 1100 PQ: 0 ANSI: 4 [72595.963626] sd 8:0:0:0: [sdd] 4194304 512-byte logical blocks: (2.14 GB/2.00 GiB) [72595.964104] sd 8:0:0:0: [sdd] Write Protect is off [72595.964108] sd 8:0:0:0: [sdd] Mode Sense: 43 00 00 00 [72595.965025] sd 8:0:0:0: [sdd] No Caching mode page found [72595.965031] sd 8:0:0:0: [sdd] Assuming drive cache: write through [72595.967251] sdd: sdd1 [72595.969446] sd 8:0:0:0: [sdd] Attached SCSI removable disk

- 5. Nájdite meno zariadenia pre vašu USB kľúč (podľa jeho veľkosti), napríklad /dev/sdb na obrázku vyššie, je to 8GB USB kľúč.
- 6. Vložte príkaz: # dd if=cesta/ku/ISO/suboru of=/dev/sdX bs=1M

kde X=názov vášho zariadenia, napr. /dev/sdc

Example: # dd if=/home/user/Downloads/Mageia-6-x86_64-DVD.iso of=/dev/ sdb bs=1M

- 7. Vložte príkaz: # **sync**
- 8. Odpojte váš USB kľúč, je to hotovo.

2. Zaviesť Mageiu ako Živý systém

2.1. Zavedenie z dátového nosiča

2.1.1. Z disku

Systém môžete zaviesť z nosiča, na ktorý ste napálili váš obrazový súbor (CDčko, DVDčko...). Zvyčajne ho stačí len vložiť do vašej CD/DVD mechaniky, aby zavádzač spustil inštaláciu automaticky po reštarte počítača. Ak sa to nestane, možno potrebujete prekonfigurovať váš BIOS alebo stlačiť jednu klávesu, ktorá vám ponúkne vybrať si zariadenie, z ktorého sa počítač zavedie.

Podľa toho ktorý máte hardvér a ako je nakonfigurovaný, objaví sa buď jedna alebo druhá z dvoch nižšie uvedených obrazoviek.

2.1.2. Z USB zariadenia

Počítač môžete naštartovať z USB zariadenia, na ktorom je zaznamenaný váš ISO obraz. Vzhľadom na nastavenia vášho BIOSu sa počítač možno už zavádza priamo z USB zariadenia zastrčeného v porte počítača. Ak sa tak nedeje, možno potrebujete prekonfigurovať váš BIOS alebo stlačiť jednu klávesu, ktorá vám ponúkne vybrať si periférium, z ktorého sa naštartuje počítač.

2.2. V zastaralom BIOS/CSM režime

Prvá obrazovka počas spúšťania v BIOSovom režime

V prostrednej ponuke, máte voľbu medzi tromi akciami:

- Zaviesť Mageiu: Toto znamená že Mageia 5 sa spustí z pripojeného nosiča (CD/DVD alebo USB kľúča) bez akéhokoľvek zapisovania na disk, takže očakávajte veľmi pomalý systém. Keď sa zavádzanie dokončí, môžete prikročiť i ku inštalácií na pevný disk.
- Nainštalovať Mageiu: Táto voľba priamo nainštaluje Mageiu na pevný disk.
- Spustiť z pevného disku: Táto voľba dovoľuje zaviesť systém z pevného disku, tak ako zvyčajne, keď žiadne médium (CD/DVD alebo USB kľúč) nie je pripojené. (nepracuje sa s Mageiou 5).

V spodnej ponuke sú Možnosti Zavedenia systému:

- F1 Pomoc. Vysvetľuje možnosti "splash", "apm", "acpi" a "Ide"
- F2 Jazyk. Vyberte si pre zobrazenie jazyka obrazoviek.
- F3 Rozlíšenie obrazovky. Voľba medzi textom, 640x400, 800x600, 1024x728
- F4 CD-Rom. CD-Rom alebo Ďalšie. Normálne sa inštalácia vykoná z vloženého inštalačného média. Tu si vyberáte iné zdroje, akými sú FTP alebo NFS servery. Ak sa inštalácia vykonáva v sieti so SLP serverom, pri tejto možnosti si vyberte jeden z inštalačných zdrojov dostupných na serveri.
- F5 Ovládač. Áno alebo Nie. Systém je upovedomený o prítomnosti voliteľného disku s aktualizáciou ovládača a bude požadovať jeho vloženie počas procesu inštalácie.

• F6 - Voľby jadra. Toto je cesta pre zadanie volieb vzťahujúcich sa k vášmu hardvéru a ovládačom, ktoré sa použijú.

2.3. V UEFI režime

Prvá obrazovka počas štartu na UEFI systémoch z disku

Tu máte len možnosť spustiť Mageiu v Živom režime (prvá voľba) alebo spustiť inštaláciu (druhá voľba).

Ak ste naštartovali počítač z USB kľúča, dostanete dva doplňujúce riadky, ktoré sú duplikáty predošlých riadkov zakončené so skratkou "USB". Máte ich na výber.

V každom prípade budú prvé kroky rovnaké - vybrať si jazyk, časovú zónu a klávesnicu; potom sa postupy odlišujú v <u>dodatočných krokoch v Živom režime</u>.

3. Prosím, zvoľ te jazyk, ktorý chcete používať

Vyberte si váš obľúbený jazyk, tým že najprv rozbalíte zoznam pre váš svetadiel. Mageia použije tento výber počas inštalácie a pre váš inštalovaný systém.

Je možné, že budete potrebovať mať nainštalovaných viacero jazykov na vašom systéme, pre seba alebo pre ostatných používateľov, potom by ste mali použiť tlačidlo Viacero jazykov pre ich pridanie teraz. Bude náročné pridať extra jazykovú podporu po inštalácií.

Ak ste si hoci aj zvolili viac než jeden jazyk, musíte si najprv vybrať jeden z nich ako vás prednostný jazyk na prvej jazykovej obrazovke. Ten bude tiež označený ako vybraný na obrazovke viacerých jazykov.

- Ak jazyk vašej klávesnice nie je ten istý ako váš prednostný jazyk, potom sa odporúča nainštalovať takisto jazyk vašej klávesnice.
- Mageia používa predvolene UTF-8 (Unicode) podporu.

Táto môže byť vypnutá na obrazovke "viaceré jazyky", ak viete, že je nevhodná pre váš jazyk. Zakázanie UTF-8 sa použije pre všetky nainštalované jazyky.

 Jazyk vášho systému po inštalácii môžete zmeniť v ponuke Mageia Ovládacie Centrum -> Systém -> Spravovať lokalizáciu pre váš systém.

4. Licencia a poznámky k vydaniu

4.1. Licenčné ujednanie

Pred inštaláciou Mageie, si starostlivo prečítajte licenčné podmienky a ustanovenia.

Tieto podmienky a ujednania sa vzťahujú na celú distribúciu Mageia, skôr než budete pokračovať, musia byť prijaté.

Ak ich chcete prijať, jednoducho vyberte Prijať a potom kliknite na Ďalšie.

Ak sa rozhodnete neprijať tieto podmienky, potom vám ďakujeme za nahliadnutie. Kliknutím na Ukončiť sa reštartuje počítač.

4.2. Poznámky k vydaniu

Sú k dispozícii dôležité informácie o tomto vydaní Mageia a sú dostupné kliknutím na tlačidlo Poznámky k vydaniu.

5. Nastavenie časového pásma

Vyberte si časové pásmo výberom vašej zeme alebo mesta blízko vás v rovnakom časovom pásme.

V ďalšom okne si môžete vybrať nastavenie vašich hardvérových hodín na miestny čas alebo na GMT, známy aj ako UTC.

Ak máte na vašom počítači viac než jeden operačný systém, uistite sa, že sú všetky nastavené na miestny čas, alebo všetky na UTC/GMT.

6. Nastavenie času

V tomto kroku si máte vybrať, na ktorý čas sú nastavené vaše interné hodiny, buď miestny čas alebo UTC čas.

Na karte pokročilé nájdete viac možností pre nastavenie času.

7. Vyberte si klávesnicu

Budete si musieť vybrať rozloženie klávesnice, ktoré si prajete používať v Mageii. Predvolená je vybraná primerane k vášmu jazyku a predošlej vybranej časovej oblasti.

8. Vyskúšanie Mageie ako Živého systému

8.1. Živý režim

Túto obrazovku dostanete, ak ste si vybrali "Zaviesť Mageiu". Ak nie, tak dostanete krok "<u>Rozdelenie</u> <u>disku</u>"

8.1.1. Testovanie hardvéru

Jeden z cieľov Živého režimu je otestovať, či je hardvér správne spravovaný Mageiou. Môžete skontrolovať, či všetky zariadenia majú svoj ovládač v sekcii Hardvér Ovládacieho Centra Mageie. Môžete otestovať väčšinu aktuálnych zariadení:

- sieťové rozhranie: nakonfigurujte ho s net_applet
- grafická karta: ak ste už videli predošlú obrazovku, tak je už OK.
- webová kamera:
- zvuk: znelka už bola zahratá
- tlačiareň: nakonfigurujte ju a vytlačte skúšobnú stránku
- skener: odskenujte dokument z ...

Ak je to všetko pre vás OK, môžete vykonať inštaláciu. Ak nie, môžete odísť s tlačítkom skončiť. *Nastavenia konfigurácie, ktoré ste tu urobili, sa zachovajú pre inštaláciu.*

8.1.2. Spustiť inštaláciu

Pre spustenie inštalácie z Mageia LiveCD alebo Live DVD na pevný disk alebo SSD mechaniku, jednoducho kliknite na ikonu "Inštalovať na pevný disk". Obdržíte túto obrazovku a potom krok pre "<u>Rozdelenie disku</u>" ako u priamej inštalácie.

9. Rozdelenie diskov

V tejto obrazovke môžete vidieť obsah vášho pevného disku (diskov) a vidieť nájdené riešenia DrakXovho sprievodcu rozdeľovaním disku navrhujúce, kam nainštalovať Mageiu.

Možnosti dostupné z nižšie uvedeného zoznamu sa budú líšiť v závislosti na rozložení a obsahu vášho konkrétneho pevného disku.

• Použiť existujúce partície

Ak je dostupná táto možnosť, potom boli nájdené jestvujúce s Linuxom kompatibilné partície a môžu byť použité pre inštaláciu.

Použiť voľné miesto

Ak máte nevyužité miesto na vašom pevnom disku, potom ho táto možnosť využije pre vašu novú inštaláciu Mageie.

· Použiť voľné miesto na Windowsovej partícii

Ak máte nevyužité miesto na existujúcej Windowsovej partícii, inštalátor môže ponúknuť jeho použitie.

Toto môže byť užitočná cesta vytvorenia priestoru pre vašu novú inštaláciu Mageie, ale je to riziková operácia, takže by ste sa mali uistiť, že máte zazálohované všetky dôležité súbory!

Pamätajte, že toto znamená zmenšenie veľkosti Windowsovej partície. Partícia musí byť "čistá", to znamená že Windows museli byť korektne vypnuté, keď boli naposledy použité. Tiež musela byť defragmentovaná, hoci toto nie je zárukou, že všetky súbory na partícii boli presunuté z oblasti, ktorá má byť použitá. Vysoko sa odporúča zazálohovať si vaše osobné súbory.

U tejto možnosti, inštalátor zobrazí zostávajúcu Windowsovú partíciu vo svetlomodrej a budúcu partíciu Mageie v tmavomodrej farbe spolu s ich zamýšľanými veľkosťami pod nimi. Máte možnosť prispôsobiť tieto veľkosti kliknutím a presunutím medzery medzi oboma partíciami. Viď snímku obrazovky nižšie.

• Vymazať a použiť Celý Disk.

Táto možnosť použije celé diskové zariadenie pre Mageiu.

Upozornenie! Toto vymaže VŠETKY dáta na vybranom pevnom disku. Teda buďte opatrní!

Ak zamýšľate použiť čas disku pre niečo iné, alebo už máte dáta na onom disku, ktoré nie ste pripravení stratiť, potom nepoužívajte túto voľbu.

· Vlastný výber

Toto vám dáva úplnú kontrolu nad umiestnením inštalácie na vašom pevnom disku (resp. diskoch).

Menenie veľkostí partícií:

Inštalátor rozdelí dostupné miesto podľa nasledovných pravidiel:

- Ak je celkové dostupné miesto menšie než 50 GB, bude vytvorená len jedna partícia pre /, nebude tu žiadna samostatná partícia pre /home.
- Ak je celkové dostupné miesto nad 50 GB, potom sa vytvoria tri partície
  - 6/19 z celkového dostupného miesta je pridelených pre / ,nanajvýš však 50 GB
  - 1/19 je pridelená pre swap , nanajvýš však 4 GB
  - zvyšok (prinajmenšom 12/19) je pridelený pre /home

To znamená, že v prípade 160 GB a viac dostupného miesta, inštalátor vytvorí tri partície: 50 GB pre /, 4 GB pre swap a zvyšok pre adresár /home.

Ak používate UEFI systém, ESP (EFI Systémová Partícia) bude automaticky rozpoznaná, alebo vytvorená, ak ešte neexistuje, a pripojená na /boot/EFI. Možnosť "Voliteľné" je jediná, ktorá vám dovoľuje skontrolovať, že toto bolo správne vykonané

If you are using a Legacy (as known as CSM or BIOS) system with a GPT disk, you need to create a Bios boot partition if not already existing. It is an about 1 MiB partition with

no mount point. Choose the "Custom disk partitioning" option to be able to create it with the Installer like any other partition, just select BIOS boot partition as filesystem type.

Niektoré novšie mechaniky teraz používajú 4096 bajtové logické sektory, namiesto predošlého štandardu 512 bajtových logických sektorov. Kvôli nedostupnosti dostupného hardvéru, nástroj na delenie disku použitý v inštalátori nebol testovaný s takou mechanikou. Taktiež niektoré ssd mechaniky dnes používajú veľkosť vymazávacieho bloku nad 1 MB. Navrhujeme vopred rozdeliť mechaniku, s použitím alternatívnych partíciovacích nástrojov akým je gparted, ak vlastníte také zariadenie, a použiť nasledovné nastavenia:

"Zarovnať na" "MiB"

"Uvádzajúce voľné miesto (MiB)" "2"

Tiež sa ubezpečte, že všetky partície sú vytvorené s párnym počtom megabajtom.

10. Zvol'te body pripojenia

Tu vidíte Linuxové partície, ktoré boli nájdené na vašom počítači. Ak nesúhlasíte s návrhom DrakXu, môžete prípojné body zmeniť.

Ak zmeníte čokoľvek, uistite sa, že stále ešte máte / (koreňovú) partíciu.

- Každá partícia je ukázaná nasledovne: "Zariadenie" ("Kapacita", "Prípojný bod", "Typ").
- "Zariadenie" je zloženinou z "pevného disku", ["čísla pevného disku"(písmena)] a "čísla partície" (napríklad, "sda5").
- Ak máte mnohé partície, môžete si vybrať mnoho rôznych prípojných bodov z rozbaľovacej ponuky, aké sú /, /home a /var. Dokonca si môžete spraviť vlastné prípojné body, napríklad / video pre partíciu, kde si chcete ukladať vaše filmy, alebo /domov-kotol ako domovskú partíciu inštalácie kotla.
- Pre partície, ku ktorým nepotrebujete mať prístup, môžete ponechať prázdne políčko prípojného bodu.

Vyberte Predošlé, ak si nie ste istí, čo si máte zvoliť a potom zaškrtnite Vlastné rozdelenie disku. V obrazovke, ktorá nasleduje, môžete kliknúť na partíciu, aby ste videli jej typ a veľkosť.

Ak ste si istí, že prípojné body sú správne, kliknite na Ďalej a vyberte si, či chcete naformátovať len tú partíciu (resp. partície), ktoré DrakX navrhuje, alebo i ďalšie.

11. Potvrdenie naformátovania pevného disku

Kliknite na Predošlé ak si nie ste istí vašou voľbou.

Kliknite na Ďalej ak ste si istí a chcete zmazať každú partíciu, každý operačný systém a všetky údaje na onom pevnom disku.

12. Vlastné rozdelenie disku pomocou DiskDrake

Ak si prajete použiť šifrovanie na vašej / partícii, musíte sa uistiť, že máte odčlenenú /boot partíciu. Možnosť zašifrovania NESMIE byť nastavená pre zavádzaciu /boot partíciu, inak váš systém nebude možné zaviesť.

Tu upravíte rozloženie vášho disku (diskov). Môžete odstraňovať alebo vytvárať partície, meniť súborový systém partície, alebo meniť jej veľkosť a dokonca si prezrieť, čo je v nich, predtým ako začnete.

Je tam karta pre každý nájdený pevný disk alebo iné úložné zariadenie, ako je USB kľúč. Napríklad sda, sdb a sdc, ak sú pripojené tri kusy.

Stlačte Vyčistiť všetko pre zmazanie všetkých partícií na vybranom úložnom zariadení.

Pre všetky ostatné akcie: kliknite najprv na požadovanú partíciu. Potom si ju prezrite, alebo si vyberte súborový systém a prípojný bod, zmeňte je veľkosť alebo ju prečistite.

Pokračujte dokým ste nenastavili všetko podľa vášho priania.

Kliknite na tlačidlo Hotovo, keď ste nachystaní.

If you are installing Mageia on an UEFI system, check that an ESP (EFI System Partition) is present and correctly mounted on /boot/EFI (see below)

If you are installing Mageia on a Legacy/GPT system, check that a BIOS boot partition is present with a correct type

13. Formátovanie

Tu si môžete vybrať, ktorú partíciu (alebo partície) si prajete naformátovať. Všetky dáta na partíciách *nevyznačených* pre naformátovanie budú ušetrené.

Zvyčajne prinajmenšom partície, ktoré DrakX vybral, potrebujú byť naformátované.

Kliknite na Pokročilé pre výber partícií, ktoré chcete skontrolovať na takzvané chybné bloky

Ak si nie ste istí, či ste vykonali správnu voľbu, môžete kliknúť na tlačidlo Predošlé, opäť na Predošlé a potom na Vlastné, aby ste sa vrátili na hlavnú obrazovku. Na onej obrazovke si môžete vybrať pozretie toho, čo máte na vašich partíciach.

Ak ste spokojný s výberom, kliknite na Ďalej pre pokračovanie.

14. Ponechať alebo zmazať nepoužitý materiál

V tomto kroku inštalátor hľadá nevyužité jazykové balíčky a nevyužité hardvérové balíčky. Potom vám navrhne ich vymazanie. Je dobrá myšlienka prijať to, okrem prípadu, že pripravujete inštaláciu, ktorá má bežať na odlišnom hardvéri.

Ďalším krokom je kopírovanie súborov na pevný disk. Toto zaberie niekoľko minút. Na konci dostanete na určitý čas prázdnu obrazovku, to je normálne.

15. Hlavné parametre zavádzača

15.1. Bootloader interface

By default, Mageia uses exclusively:

- Grub2 (with or without graphical menu) for a Legacy/MBR or Legacy/GPT system
- Grub2-efi for a UEFI system.

The Mageia graphical menus are nice :)

15.1.1. Grub2 on Legacy/MBR and Legacy/GPT systems

Neupravujte "Zavádzacie Zariadenie" pokiaľ naozaj neviete, čo robíte.

15.1.2. Grub2-efi on UEFI systems

With an UEFI system, the user interface is slightly different as you cannot choose between with or without graphical menu

If Mageia is the only system installed on your computer, the installer created an ESP (EFI System Partition) to receive the bootloader (Grub2-efi). If there are already UEFI operating systems installed on your computer (Windows 8 for example), the Mageia installer detects the existing ESP created by Windows and adds grub2-efi. Although it is possible to have several ESPs, only one is advised and enough whatever the number of operating systems you have.

Neupravujte "Zavádzacie Zariadenie" pokiaľ naozaj neviete, čo robíte.

15.2. Použitie zavádzača Mageie

By default, according to your system, Mageia writes a new:

- GRUB2 bootloader either into the MBR (Master Boot Record) of your first hard drive or in the BIOS boot partition.
- · Grub2-efi bootloader into the ESP

If you already have other operating systems installed, Mageia attempts to add them to your new Mageia boot menu. If you don't want this behaviour, click on Next and then uncheck the box Probe Foreign OS

15.3. Použitie už existujúceho zavádzača

Presná procedúra pre pridanie vášho systému Mageia ku existujúcemu zavádzaču presahuje oblasť tejto nápovedy, avšak vo väčšine prípadov bude zahŕňať spustenie príslušného programu na inštaláciu zavádzača, ktorý by ho mal detekovať a pridať automaticky. Pozrite si dokumentáciu pre otázny operačný systém.

15.4. Using chain loading

If you don't want a bootable Mageia, but to chain load it from another OS, click on Next, then on Advanced and Check the box Do not touch ESP or MBR.

You will get a warning that the bootloader is missing, ignore it by clicking OK.

15.5. Options

15.5.1. First page

- Delay before booting the default image: This text box lets you set a delay in seconds before the default operating system is started up.
- Security: This allows you to set a password for the bootloader. This means a username and password will be asked at the boot time to select a booting entry or change settings. The username is "root" and the password is the one chosen here after.
- · Password: This text box is where you actually put the password

- Password (again): Retype the password and Drakx will check that it matches with the one set above.
- Advanced
  - Enable ACPI: ACPI (Advanced Configuration and Power Interface) is a standard for the power management. It can save energy by stopping unused devices, this was the method used before APM. Unchecking it could be useful if, for example, your computer does not support ACPI or if you think the ACPI implementation might cause some problems (for instance random reboots or system lockups).
  - Enable SMP: This option enables / disables symmetric multiprocessing for multi core processors.
  - Enable APIC: Enabling or disabling this gives the operating system access to the Advanced Programmable Interrupt Controller. APIC devices permit more complex priority models, and Advanced IRQ (Interrupt Request) management.
  - Enable Local APIC: Here you can set local APIC, which manages all external interrupts for a specific processor in an SMP system.

15.5.2. Next page

- Default: Operating system started up by default
- Append: This option lets you pass the kernel information or tell the kernel to give you more information as it boots.
- Probe foreign OS: see above Using a Mageia bootloader
- Advanced
  - Video mode: This sets the screen size and colour depth the boot menu will use. If you click the down triangle you will be offered other size and colour depth options.
  - Do not touch ESP or MBR: see above Using the chain loading

16. Pridanie alebo úprava položiek Ponuky na zavedenie systému

To do that you need to manually edit /boot/grub2/custom.cfg or use the software grub-customizer instead (Available in the Mageia repositories).

For more information, see our wiki: https://wiki.mageia.org/en/Grub2-efi_and_Mageia

17. Reštart

Once the bootloader has been installed, you will be prompted to halt your computer, remove the live CD and restart the computer, click on **Finish** and act as asked **in this order!**

When you restart, you will see a succession of download progress bars. These indicate that the software media lists are being downloaded (see Software management).

18. Spravovanie používateľ a a superpoužívateľ a

18.1. Nastavenie správcovho (rootovho) hesla:

Pre všetky inštalácie Mageie sa odporúča nastaviť superužívateľovo alebo správcovo heslo, ktoré sa v Linuxe zvyčajne nazýva aj *rootovo heslo*. Keď zapisujete heslo do hore stojaceho políčka, farba jeho štítu sa zmení z červenej na žltú a na zelenú, v závislosti na sile hesla. Zelený štít ukazuje, že používate silné heslo. Potrebujete zopakovať rovnaké heslo v políčku umiestneným hneď pod políčkom prvého hesla, pričom ich porovnaní sa overí, či ste nespravili preklep v prvom políčku.

Všetky heslá sú citlivé na veľkosti písmen; najlepšie je použiť v hesle kombináciu písmen (veľkých a malých), čísel a ostatných znakov.

18.2. Pridať používateľa

Tu pridajte používateľa. Používateľ má menej oprávnení než superpoužívateľ (root), ale dostatok pre surfovanie po internete, používanie kancelárskych aplikácií alebo hranie sa hier i pre čokoľvek iné, čo bežný používateľ robí so svojím počítačom.

- Ikona: ak kliknete na toto tlačidlo, zmení sa ikona používateľa.
- Reálne meno: Do tohto textového políčka vložte reálne používateľovo meno.
- Prihlasovacie meno: Sem môžete zadať používateľovo prihlasovacie meno alebo to prenecháte inštalačnému programu drakx, aby použil verziu používateľovho reálneho mena. Prihlasovacie meno je citlivé na veľkosť písmen.
- Heslo: Do tohto textového poľa by ste mali napísať používateľské heslo. Na konci textového políčka je štít, ktorý naznačuje silu heslu. (Pozrite aj <u>Poznámka</u>)
- Heslo (znova): Znova zadajte do tohto textového poľa heslo používateľa a drakx skontroluje, či máte rovnaké heslo v každom z textových políčok pre používateľské heslo.

Any user you add while installing Mageia, will have a both read and write protected home directory (umask=0027).

You can add all extra needed users in the *Configuration - Summary* step during the install. Choose *User management*.

Prístupové oprávnenia možno meniť aj po inštalácii.

18.3. Rozšírená správa používateľov

Ak kliknete na tlačidlo pokročilé, bude vám ponúknutá obrazovka, ktorá vám dovoľuje upravovať nastavenia pre používateľa, ktorého pridávate.

Na dôvažok môžete zakázať alebo povoliť hosťovský účet.

Čokoľvek, čo si hosť s predvoleným hostiteľským účtom *rbash* uloží do svojho /domáceho adresára, bude zmazané v okamihu keď sa odhlási. Hosť by si mal uložiť svoje dôležité súbory na USB kľúč.

 Povoliť hosťovský účet: Tu môžete povoliť alebo zakázať hosťovský účet. Hosťovský účet dovoľuje hosťovi prihlásiť sa k vášmu PC a používať ho, ale má viacej obmedzený prístup než normálni používatelia.

- Ulita: Tento rozbaľovací zoznam vám umožňuje zmeniť ulitu (shell, prekladač príkazov) použitú používateľom, ktorého pridávate na predošlej obrazovke, možnosťami sú Bash, Dash a Sh.
- ID používateľa: Tu môžete nastaviť používateľovo ID pre používateľa, ktorého pridávate na predošlej obrazovke. Je to číslo. Ponechajte ho prázdne, pokiaľ neviete, čo robíte.
- ID skupiny: Toto vám umožňuje nastaviť ID skupiny. Tiež je to číslo, zvyčajne to isté, ako pre používateľa. Ponechajte ho prázdne, pokiaľ neviete, čo robíte.

19. Prihlasovacia obrazovka

KDM prihlasovacia obrazovka

Nakoniec sa dostanete ku prihlasovacej obrazovke

Vložte vaše používateľské meno a používateľské heslo a za pár sekúnd sa ocitnete na načítanej KDE alebo GNOME pracovnej ploche, podľa toho ktorý živý dátový nosič ste použili. Teraz môžete začať používať vašu inštaláciu Mageie.

Ďalšiu časť našej dokumentácie môžete nájsť na Mageia wiki.

20. Odinštalovanie Mageie

20.1. Ako na to

Ak vás Mageia nepresvedčila alebo ju nemôžete správne nainštalovať, skrátka ak sa jej chcete zbaviť. Je to vaše právo a Mageia vám dáva aj možnosť odinštalovania. Toto neplatí u každého operačného systému.

Po zazálohovaní si vašich dát, reštartujte počítač s vaším inštalačným DVD Mageie a vyberte Záchranný systém, potom, Obnoviť Windowsový zavádzač. Pri ďalšom zavedení budete mať len Windows bez možnosti voľby vášho operačného systému.

Pre obnovu miesta použitého partíciami čiže diskovými oddielmi Mageie vo Windows, kliknite na Štart -> 0vládacie panely -> Nástroje na správu -> Správa počítača -> Ukladací priestor -> Správa diskov pre sprístupnenie spravovania partícií. Partície Mageie rozpoznáte, pretože sú označené ako Neznáme, a tiež podľa veľkosti a umiestnenia na disku. Kliknite pravým tlačidlom na tieto partície a zvoľte Zmazať. Priestor bude uvoľnený.

Ak používate Windows XP, môžete vytvoriť novú partíciu a naformátovať ju (FAT32 alebo NTFS). Bude jej priradené písmeno partície.

Ak máte Vistu alebo 7, máte o jednu možnosť viac, môžete rozšíriť existujúcu partíciu, ktorá je vľavo od voľného miesta. Sú aj iné nástroje na delenie disku, ktoré môžu byť použité, ako je gparted, dostupný rovnako pre windows aj linux. Ako zvyčajne, pri zmenách partícií buďte veľmi opatrní a uistite sa, že všetky dôležité veci boli zazálohované.